

Edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2025/2026
Wydział	Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Dyscyplina wiodąca	Nauki o Zdrowiu
Profil studiów	Profil praktyczny
Poziom kształcenia	Studia II stopnia, jednolite magisterskie
Forma studiów	Studia stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Przedmiot obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie z oceną
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Rozwoju Pielęgniarstwa, Nauk Społecznych i Medycznych
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. n. med. Tomasz Kryczka
Koordynator przedmiotu	dr hab. n. med. i n. o zdr. Ewa Kobos
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	dr hab. n. med. i n. o zdr. Ewa Kobos ekobos@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	dr hab. n. med. i n. o zdr. Ewa Kobos

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Rok I, semestr I	Liczba punktów ECTS	1.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS	
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			

wykład (W)	-	-
seminarium (S)	10	1,0
ćwiczenia (C)	-	-
e-learning (e-L)	-	-
zajęcia praktyczne (ZP)	-	-
praktyka zawodowa (PZ)	-	-
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	15	-

3. CELE KSZTALCENIA	
C1	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie metody i zasady edukacji zdrowotnej osób z chorobami przewlekłymi.
C2	Z zakresu umiejętności absolwent potrafi prowadzić edukację terapeutyczną w celu poprawy jakości życia pacjenta z chorobą przewlekłą.

4. STANDARD KSZTALCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiS z 26 lipca 2019)
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
B.W17.	zasady funkcjonowania zespołów interdyscyplinarnych w opiece zdrowotnej w oparciu o wybrane obszary świadczeń specjalistycznych, w tym zespołu psychiatrycznej opieki środowiskowej
B.W31.	zasady i metody prowadzenia edukacji terapeutycznej pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w zakresie prowadzenia samokontroli i samoopieki w cukrzycy, astmie, POChP i przewlekłej niewydolności krążenia
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
B.U18.	stosować wybrane metody edukacji zdrowotnej
B.U24.	planować i prowadzić edukację terapeutyczną pacjenta w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji oraz jego rodziny lub opiekuna w zakresie opieki nad pacjentem z chorobą przewlekłą (przewlekłą niewydolnością krążenia, zaburzeniami rytmu serca i nadciśnieniem tętniczym, POChP, cukrzycą)
Kompetencji społecznych - Absolwent jest gotów do:	
K1.	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników przy zachowaniu szacunku dla różnic światopoglądowych i kulturowych
K3.	okazywania dbałości o prestiż zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową
K5.	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiS z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	(pole nieobowiązkowe) Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	
W2	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	
U2	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	
K2	

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe 7,30 zegarowe	Efekty uczenia się
Seminarium 1.	Edukacja terapeutyczna w placówkach ochrony zdrowia. Jak jest? (3,15 godz.) – Edukacja terapeutyczna – definiowanie pojęcia – Cele i znaczenie edukacji terapeutycznej – Wyzwania i możliwości systemu opieki zdrowotnej w realizacji edukacji terapeutycznej – Interdyscyplinarne zespoły w edukacji terapeutycznej – Elementy edukacji terapeutycznej – Terapeutyczna edukacja pacjenta - kontekst psychologiczny i społeczny środowiska pacjenta	B.W.17. B.W.31. K1. K3.
Seminarium 2.	Profil kompetencji pacjenta z wybranymi chorobami przewlekłymi. (2 godz.) – cukrzyca – POCHP – astma oskrzelowa – zaburzenia rytmu serca – nadciśnienie tętnicze – przewlekła niewydolność krążenia	B.W.17. B.W.31. B.U.18. B.U.24. K5.
Seminarium 3.	Planowanie i prowadzenie edukacji terapeutycznej pacjenta w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji oraz jego rodziny lub opiekuna w zakresie opieki nad pacjentem z chorobą przewlekłą. (4, 30 godz.) – elementy planu edukacji terapeutycznej – formy realizacji edukacji terapeutycznej – interwencje edukacyjne realizowane wobec pacjentów z chorobami przewlekłymi w ramach edukacji terapeutycznej na podstawie przeglądów wyników badań – metody monitorowania (ewaluacji) efektów edukacji terapeutycznej na podstawie przeglądów wyników badań	B.W.17. B.W.31. B.U.18. B.U.24. K5.

7. LITERATURA
Obowiązkowa
1. Sierakowska M., Wrońska I. (red.): Edukacja zdrowotna w praktyce pielęgniarstwa. PZWL, Warszawa 2014, 2015. 2. Therapeutic patient education: an introductory guide. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe; 2023. https://www.who.int/europe/publications/i/item/9789289060219
Uzupełniająca
1. Correia JC, Waqas A, Assal JP, et al. Effectiveness of therapeutic patient education interventions for chronic diseases: A systematic review and meta-analyses of randomized controlled trials. Front Med (Lausanne). 2023;9:996528. 2. Taylor SJ, Pinnock H, Epiphaniou E, et al. A rapid synthesis of the evidence on interventions supporting self-management for people with long-term conditions: PRISMS – Practical systematic Review of Self-Management Support for long-term conditions. Health Serv Deliv Res. 2014;2(53):1–580. 3. Friedman AJ, Cosby R, Boyko S, et al. Effective teaching strategies and methods of delivery for patient education: a systematic review and practice guideline recommendations. J Cancer Educ. 2011;26(1):12-21.

Z komentarzem [EK1]: Bertran-Luengo MJ, Jansà-Morató M, Vidal-Flor M, et al. Methodological guidelines for preparing a structured therapeutic education program: From design to evaluation. Rev Clin Esp (Barc). 2021;221(8):448-455.

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
B.W.17. B.W.31. B.U.18. B.U.24. K1. K3. K5.	<i>Kontrola ustna.</i> Bieżąca podczas zajęć, wynik pracy w małych grupach. Przygotowanie profilu kompetencji pacjenta z wybraną chorobą przewlekłą.	Uwzględnienie w profilu kompetencji pacjenta co najmniej 4 kompetencje w 3 obszarach: wiedza, umiejętności, pewność siebie/zachowania zdrowotne
B.W.17. B.W.31. B.U.18. B.U.24. K1. K3. K5.	<i>Kontrola pisemna.</i> Opracowanie ramowego planu edukacji terapeutycznej dla pacjenta w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji lub jego rodziny lub opiekuna w zakresie opieki nad pacjentem z chorobą przewlekłą.	Zal. 1. Kryteria zaliczenia. Ramowy plan edukacji terapeutycznej. ▪ Zaliczenie z oceną
K1. K3. K5.	<i>Obserwacja zachowań i działań.</i>	▪ Aktywność podczas zajęć. ▪ Współpraca w grupie, aktywny udział w przygotowaniu prac grupowych. ▪ Punktualność. ▪ Obecność na wszystkich zajęciach

9. INFORMACJE DODATKOWE
Przedmiot edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych jest powiązany z przedmiotami: dydaktyka medyczna, opieka i edukacja terapeutyczna w wybranych chorobach. ▪ Studentowi w przypadku braku zaliczenia przysługuje po jednej poprawie zaliczenia materiału z poszczególnych zajęć seminaryjnych. ▪ Wymagana jest obecność studenta na wszystkich zajęciach seminaryjnych. ▪ Student może dwukrotnie przystąpić do zaliczenia kartkówki (2 terminy). W przypadku dwukrotnego braku jej zaliczenia student może odbyć zaliczenie przed komisją powołaną przez Dziekana. Kontakt: Zakład Rozwoju Pielęgniarstwa, Nauk Społecznych i Medycznych, Wydział Nauk o Zdrowiu, WUM ul. Ciołka 21, pokój 212, II piętro

Sekretariat zakładu czynny codziennie w godz. 9.00-15.00.
tel. (0-22) 877-35-97, e-mail: zps@wum.edu.pl

Załącznik 1. Kryteria zaliczenia. Ramowy plan edukacji terapeutycznej.

Rodzaj kryterium	Liczba punktów				
	0 pkt	1 pkt	2 pkt	3 pkt	4 pkt
Profil kompetencji pacjenta	Brak wskazanych kompetencji co najmniej jednego rodzaju	Wskazane co najmniej po 1 kompetencji i każdego rodzaju	Wskazane co najmniej po 2 kompetencje każdego rodzaju	Wskazane co najmniej po 3 kompetencje każdego rodzaju	Wskazane co najmniej po 4 kompetencje każdego rodzaju
Zakres treściowy edukacji	Brak zakresu dla niektórych kompetencji		Zakres treściowy dla więcej niż połowy kompetencji		Zakres treściowy dla wszystkich kompetencji
Forma realizacji	W niektórych punktach brak wskazanych form realizacji		Wskazana 1 forma realizacji w każdym punkcie lub dodatkowo więcej niż 1 w niektórych punktach		Wskazana więcej niż jedna forma realizacji w każdym punkcie
Przykłady interwencji edukacyjnych	Brak lub tylko do niektórych kompetencji		Po jednym przykładzie do wszystkich kompetencji		Różnorodne przykłady, co najmniej pod 2 przykłady dla wszystkich kompetencji
Czas realizacji	Czas podany dla mniej niż połowy wskazanych kompetencji		Czas podany dla więcej niż połowy wskazanych kompetencji		Czas podany dla wszystkich wskazanych kompetencji
Metody monitorowania efektów uczenia się	Podane dla mniej niż połowy wskazanych kompetencji		Podane dla więcej niż połowy wskazanych kompetencji		Podane dla wszystkich wskazanych kompetencji
Osoba odpowiedzialna za realizację	W niektórych punktach brak podanych osób odpowiedzialnych		Osobą odpowiedzialną jest głównie osoba z personelu pielęgniarskiego		Wśród osób odpowiedzialnych są różni członkowie zespołu interdyscyplinarnego
Literatura	Brak lub 1 przypis		2 przypisy		3 przypisy i więcej
Ogólna liczba punktów: 32 pkt					
Zaliczenie	- zaliczone: 18 pkt i więcej - niezaliczone: 17 pkt i mniej				
Skala ocen:	- bdb. = 30-32 pkt - db + = 27-29 pkt - db = 24-26 pkt - dst+ = 21-23 pkt - dst. = 18-20 pkt - ndst. = 17 pkt. i mniej				

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich